

Visions yttrande till nämnden gällande Tertialrapporten 1 2026

Reviderat 2026-05-20

Utan resursförstärkning är risken påtaglig att förvaltningen inte kan uppfylla kraven i den nya lagstiftningen [samt att] risken är stor att en redan pressad arbetssituation för personalen blir helt orimlig.¹

Tertialrapporten dokumenterar i praktiken att arbetsbelastningen redan idag är extremt hög och riskerar att bli ohållbar i samband med de nya lagkraven som träder i kraft den 1 juli 2026. Arbetsmiljörättsligt är detta betydelsefullt eftersom arbetsgivaren uttryckligen känner till riskerna och därmed har ett tydligt ansvar att agera förebyggande. Vid tidigare FG-möten har förvaltningen uttryckt att en resursförstärkning varken är säkerställd eller möjlig att genomföra inom kort, eftersom Stockholms stads budgetriktlinjer innebär att processen förväntas ta betydande tid. Detta är särskilt alarmerande då förvaltningen har en historik av överbelastning och att åtgärda akuta arbetsmiljöproblem enbart efter påtaglig skada redan har skett. Mot bakgrund av den riskbild som nu beskrivs anser Vision att Stockholm Stad har ett ansvar att agera proaktivt snarare än reaktivt.

Rapporten beskriver inte enbart framtida risker utan konstaterar att "det redan idag saknas förutsättningar att vidta en sådan granskning, och därmed utövning av tillsynen, som JO pekar på." Samtidigt innebär lagändringen den 1 juli 2026 ytterligare skärpta krav på kvalitet och tillsyn.³ Förvaltningen anger också uttryckligen att "ytterligare resurser krävs för att förvaltningen ska kunna leva upp till lagstiftarens krav och intentioner."⁴

Internkontrollen för 2025 har dessutom redan identifierat en ökad belastning i verksamheten. Enligt tertialrapporten var "en väsentlig avvikelse som internkontroller 2025 visade en ökad upplevd belastning hos handläggare till följd av minskad service från Kontaktcenter." Budgetmässiga begränsningar har enligt underlaget lett till att fler frågor skickas därför från Kontaktcenter till handläggare för hantering jämfört med tidigare år.⁵ Detta tyder på att verksamheten redan före lagändringens ikraftträdande arbetar under betydande kapacitetspress. Glappet mellan nuvarande brister och framtida förväntningen är därav mycket påtaglig.

Tertialrapporten konkretiserar också belastningsökningen genom att ange att "den utökade granskningen kommer att innebära 1–2 timmars ytterligare handläggningstid per årsräknings-

och sluträkningsärende.”⁶ Med cirka 5000 årsräkningar samt närmare 1000 sluträkningar per år innebär detta en ökning om cirka 6000–12000 ytterligare handläggningstimmar årligen enbart till följd av de utökade tillsynskraven. Omräknat till årsarbetskrafter motsvarar detta uppskattningsvis cirka 4–8 heltidsanställda, beroende på hur effektiv arbetstid beräknas. Därtill tillkommer de cirka 1500 nya otvistliga godmansärenden som flyttas från tingsrätten till förvaltningen. Detta stärker bilden av att den begärda förstärkningen om 13 nya tjänster snarare framstår som en lägstanivå än en överdimensionering.

¹ Tertialrapport, K1 2026, 6.

² Förvaltningsgruppen Mars 2026.

³ Tertialrapport, K1 2026, 36–37.

⁴ Ibid.

⁵ Ibid, 15.

⁶ Ibid, 36–37.

Förvaltningen har i ärendet *Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029* begärt att antalet anställda på plats ökar med minst 20% dvs 13 personer till en kostnad av 11 mnkr 2027. Samtidigt konstaterar förvaltningen själv att "då förvaltningen får nya arbetsuppgifter redan 1 juli 2026 behöver dock resurserna öka redan 2026."⁷ Detta talar för att resursförstärkningar behöver ske före lagändringens ikraftträdande för att undvika en situation där verksamheten kommer att hantera nya lagkrav utan tillräcklig kapacitet.

Det framstår också som särskilt oroande att den begärda förstärkningen om 13 tjänster motsvarar den lägsta nivå som bedömts nödvändig, samtidigt som både SOU 2021:36 och SKR bedömer att resursbehovet kan öka med mellan 20 och 40 procent. Den begärda förstärkningen framstår därmed snarare som en lägstanivå än en överdimensionering.

Samtidigt framgår av tertialrapporten att förvaltningen redan arbetar aktivt med effektiviseringar och digitalisering, bland annat genom utveckling av e-tjänster och vidareutveckling av verksamhetssystem. Förvaltningen beskriver även att man har "god kostnadskontroll."⁸ Detta talar för att det identifierade resursbehovet inte enbart kan lösas genom ytterligare effektiviseringar utan också kräver faktisk bemanningsförstärkning.

Mot den bakgrunden framstår behovet av tidiga resursförstärkningar som särskilt angeläget, både ur ett arbetsmiljöperspektiv och ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

Av underlaget framgår samtidigt att arbetsbelastningen redan idag beskrivs som hög och att förutsättningarna att uppfylla både tillsynsansvar och lagstiftningens krav redan bedöms som otillräckliga. Riskerna är därmed inte hypotetiska eller långsiktiga, utan identifierade och pågående i den nuvarande verksamheten.

Att i detta läge skjuta nödvändiga arbetsmiljöåtgärder och organisatoriska förstärkningar på framtiden innebär att kända risker tillåts kvarstå under en längre period, samtidigt som verksamheten står inför ytterligare belastningsökningar från och med den 1 juli 2026. Det riskerar att få konsekvenser såväl för medarbetarnas arbetsmiljö som för rättssäkerheten och kvaliteten i myndighetsutövningen.

Mot denna bakgrund framstår det som nödvändigt att åtgärder vidtas skyndsamt och innan lagändringen träder i kraft. Att invänta framtida budget- eller resursbeslut är inte en hållbar strategi när riskerna redan är kända, dokumenterade och bedömda som allvarliga.

Vision förutsätter att ovanstående synpunkter beaktas av nämnden.

Stockholm

2026-05-18

Samuel Peter Marknäs

Vision ombud Överförmyndarförvaltningen och Vision ledamot stadshusföreningen

⁷ Tertialrapport, K1 2026, 6.

⁸ Tertialrapport, K1 2026, 24.

